

Etik kurallara uymak herkesin görevidir.

EĞİTİM - EĞİTİM - EĞİTİM

Sakın Unutmayın 21. Yüzyıldayız...

Prof. Dr. Ali ÖZDEN

İnsanoğlu yaşamak ve var olmak için devleti kurmuştur. Devletin yönetimini de görevlendirdiği insanlara teslim etmiştir. Devleti yönetmek üzere görevlendirilenlerin temel görevi devletin varoluş felsefesini sonsuza dek yaşatmaktır. Görevlendirilenlerin kendi kendilerine, akıllarına estiği zaman yeni bir varoluş felsefesi ortaya koymaya hakları yoktur. Devlet yaz boz, yap boz, al sat tahtası değildir. Görevlendirilenlerin temel görevi varoluş felsefesini sonsuza dek yaşatmak ve yüceltmektir.

Devleti yönetmekle görevlendirilenlerin ana görevi yurttaşların doğuştan olan haklarını kullanabilmeleri için gereken neyse onu yapmaktır. Tüm insanlar doğuştan **özgürlük, güvenlik, eğitim ve sağlıklı yaşam** hakkına sahiptir. Ülkemizde devlet de, halkımız da insanın insan olmaktan kaynaklı hakları olduğunu bilmemektedirler. İnsanımızın ne kendinden ne de dünyada olan bitenden zerre kadarlık haberi yok. Devlet de, insanımız da “akıl durgunluğu sendromu” nedeniyle ileri derecede duyarsızlaştıkları için reaksiyonsuz, vurdum duymaz hale gelmişlerdir. Her zaman, her devirde ruhsal rahatsızlıkların toplumda hızla yayılıp onlarca nesili perişan ettiği bilinmektedir. 75 yıldır devleti yönetmekle görevlendirilenler, gemiyi karaya oturtular sonra da çöle taşıdılar. Maalesef insana, kendi kendini yönetme eğitimi verilmediğinden, kendini yönetmekten acizler devleti yönetmeye kalkınca, olan oldu felaket gelip oturdu. Biraz Arapça, biraz Farsça biraz da sağdan soldan, aşağıdan yukarıdan alarak or-

taya çıkan Osmanlıca ile dilimizi yok etme çabasının amacı Araplaştırma arzusu idi. Bırakın herkes kendisi olsun. Vatandaş devleti kendisi için kurmuştur. Devlet dediğin; insan merkezli, bilimden yana, dünyevi karakterli olmalıdır. Devletin dini-inancı olmaz ama insanın dini de, inancı da, imanı da olur. Dünyevi olmayan devletlerin hepsi göçüp gitmiştir. Bu nedenle devlet vatandaşın inancına karışmamalı, vatandaşın inancını vatandaşa bırakmalıdır.

İnsan eğitilirse insan olur. “**İnsan insanın kurdu değil, insan insanın umududur.**” İnsanın, havaya suya nasıl ihtiyacı varsa eğitime de ihtiyacı vardır. Devlet işte o eğitimi sağlamak için ne gerekiyorsa yapmak zorundadır. Devletin bilimden yana kesin tavırlı bir özü olmalıdır. Devletin dostu bilimdir, eğitimdir, düşmanı ise cehalettir. Devlet ve onu yönetenler, “biz herşeyi biliyoruz, başkasının ne bilgisine ne de aklına ihtiyacımız yok” dediği an herşeyini yitirmiş demektir. Yaşanılan çağa ayak uyduramayan bu nedenle geçmişiyile kendini avutan devletler de yok olup gittiler. Bilimden yana olmayanlar, yüzü dünyaya dönük olmayanlar, geçmişi yaşayanlar bu gemiyi yüzdüremeyecekler, yapacakları tek şey bilimi yardıma çağırmaktır.

Yaklaşık yüzyıldır çağcıl bir eğitim sistemini kuramadığımız için bir adım ileri gidemiyoruz. Yüzyıldır insanımızı olmayan şeylerle kandırıp, uyutup, kullandılar. Bunu yapanlar devletin yönetimi için görevlendirdiğimiz, yeterince bilgi ve beceri ile donanımlı olmayan, çağa ayak uyduramayan insanlardır.

İnanç sistemleri kişilerin özelinde kaldıkça güzelleşir insanlara huzur umut, yaşam sevinci verir. Gerçeğe giden sonsuz yol vardır. Herkes kendi yaptığı yoldan gidecektir. Kendi kendisini de herkesin kendisi yakacaktır. İnanç sahibi olmak için insanın kendisini, doğayı ve kainatı iyi okuması gerekir. İnsan okuyup, bilgilenip olup biteni kavrayamıyorsa ilerleme yaşamaz. O zaman da hala toplayıcı – avlayıcı toplum yaşamında olurduk.

İkinci Dünya Savaşı'nda Japonya yenilgiye uğrayınca İmparator kendini ve eğitim sistemini suçladı. Eğitim sisteminin Amerikan eğitim sistemine dönüştürülmesini istedi. Böylece Japonya eğitimde önemli bir reform gerçekleştirdi. Güney Kore ile Türkiye 1950'lili yıllarda benzer konumda iken bugün Güney Kore bilim ve teknolojiye öncü ülkeler arasında yer alırken Türkiye'nin nerede olduğu bilinmemektedir. Japonya, Güney Kore ve Çin bilimden yana tavrı, dünyevi devletlerdir. İnanç işlerini devlet insanlara bırakmıştır. Devlet dini kullanırsa, siyaset dini kullanırsa, hem dine hem de insana zarar verir.

Dünyevi devletlerde devlet yöneticileri bilgi beceri bakımından tarafsız sınavlarla seçilirken, uhrevi yapıli devletlerde yöneticiler inançları konusunda test edilerek seçilmektedir. Çağcıl bilgi ve beceriye sahip nesiller yetiştiremezse devletin ayakta kalması mümkün değil. Bu nedenle çağın koşullarına ayak uyduracak insan gücü yaratacak eğitim sistemine ihtiyaç herşeyin önünde. Bilgi toplumu olmuş öncü ülkeler, insanoğlunun geleceğini güven altına alma sorumluluğunu taşıdıkları için, insana dünya dışında da yaşam ortamı bulmak ya da yaratmak için projeler geliştirdiği bir yüzyıldayız.

Bu yüzyıl devamlı eğitimi zorlayan bir yüzyıl, çünkü bilgi katlanarak artmaktadır. Bu nedenle bilgi yenilenmesinin kontrol ve değerlendirilmesi için periyodik değerlendirme yapılması kaçınılmazdır. Aynı değerlendirme psikolojik-psikiyatrik açıdan da yapılmalıdır.

İnsanoğlu yaşamak ister, ölümü kabullenemez. Ama yaşamak da ölmek de gerçek. Bu tablo ruhsal sıkıntıya yol açtığı için, insanoğlu yüzünü yaşama mı yoksa öteki tarafa mı çevireceği konusunda ikilem içinde kalmaktadır. İnsanoğlu yaşama dönerek, doğayı okuyarak, kendini anlayarak inanç sistemini de sağlıklı bir şekilde inşa edebilir. Dünyayı yaşanabilir halde tutmaya çalışmak ve kendini de aydınlatmaya çaba göstermek insanoğlunun ödevidir. Bundan kurtuluş yok.

Devletin gücü bilgi ve beceri ile donanımlı hale gelmiş vatandaşlarının gücü kadardır. Devleti ayakta tutan da yarına taşıyan da bu güçtür. Bunlar bilimden yana tavrı çağcıl insanlardır. Bu insanları dışlayarak aşağılayarak bir yere varılmaz. Bu güce saygı göstermek herkesin görevidir. Tarih bize şöyle diyor. O güç insanoğlunu büyülemiş olsa da korku da yaratmıştır. Bütün dinler, krallar, tarikatlar, zenginler, gizli örgütler, imparatorlar devleti ele geçirmek ve sonsuza dek kontrolünde tutmak istemişlerdir. Devleti ayakta tutan ve geleceğe taşıyan devletin yönetiminde görevlendirilen insanlar, devletin kurumları gönüllü kuruluşlar, özel sektör, işçi örgütleri vs.lerdir.

Bunlar;

1. Üniversiteler
2. Ordu
3. Görsel-yazılı medya
4. İşveren – işçi örgütleri
5. Özel sektör
6. Gönüllü kuruluşlar

Devleti ayakta tutan kurumların aynı zamanda demokrasiyi de ayakta tutan kurumlar olduğu görülüyor. Herşey açık her yerde SORUN var. Gerçek olan SORUNların yıllardır çözümsüz kalması ya da çözülememesidir. Bir gerçek daha var, yukarıda bildirdiğimiz kurumlar bile kendi sorunlarını çözmemektedir. Demekki bu kurumlarda bile sorunları ortaya koyup çözecek bilgi ve beceriye sahip insan gücü yok. Sorunlar biriktikçe çürüme, yozlaşma, ortaya çıkar, var olan da yok olur.

Uluslararası kuruluşların insanoğlunun ana haklarından olan eğitim ve sağlık hakkını devletlerin vermesini zorunlu hale getirmesi, bu hakkı vermeyen devletlere de yaptırımlarda bulunması gerekir. Uluslararası kuruluşların din'i ve ırkçılığı siyasete alet eden siyasi partilere de yaptırımda bulunması zamanı gelmiştir. Uluslararası kuruluşlar tüm Dünya'da bilimden yana tavrı alarak bilimin ortaya koyduğu verileri toplumun tüm katmanlarına indirgemelidir. Çünkü günümüzün insanı bugünün bilgilerini kullanarak düşünmelidir. Bugünden kopunca tutunacak tek şey atıl ve batıl olandır. Bilimin yarattığı evrim ve devrime ne devletlerin ne de toplumların karşı çıkmaya hakları yoktur. Olup biteni anlamak ve ona göre hareket etmek tüm insanların görevidir. İki bin yıl

önceki bilgilerle geleceği kurgulamaya çalışan ne devletlere ne de toplumlara bu yüzyılın ihtiyacı yoktur.

Üniversiteler tüm Dünya’da aydınlanmanın merkezidir. Bizde ne oldu da üniversiteler böyle oldu? Dünyü aydınlatan oydu, ne oldu da bugünü aydınlatamıyor. Çünkü O da yüzünü bu dünyaya değil öteki dünyaya çevirdi. Bu dünyayı anlamadan ötekini anlamının mümkün olmadığını unuttu. O da dünyadan koptu ve karanlığa düştü. Günümüzde akademik yaşamda herkes gölgesinden korkar hale gelmiştir. Çünkü devlet cadı avı başlatmıştır. Üniversitelerimiz yerinde sayarken (100) yüzyıl geriye gitmiştir. Artık bunlar üniversiter kimliğini de yitirmiştir.

Tıp fakülteleri bir zamanlar tüm dünyada olduğu gibi bilimden yana tavırlı, yüzü dünyaya dönük, aydınlanmış insanların ocağı idi. Onlar da akıl durgunluğu sendromu nedeniyle koptular, nerede oldukları, ne yaptıkları bilinmemektedir.

Batı dünyasında bilimin doğumunu yapan, bu doğuşu tüm Dünya’ya yayan hekimlerdir. Hekimler demokrasinin de, güneşin de doğuşunda en önde yer almıştır. Onun öncülüğü ve önderliği olmadan dün olduğu gibi bugün de hiçbir şey gerçekleştirilemez. Aydınlanmanın ateşini yakan doğa bilimcileri ve hekimlerdir. Tıp bu dünyanın ve yukarıdaki dünyanın sorunlarını çözmek için elinden geleni dün yaptı, bugün yapıyor, yarın da yapacaktır. Ortalama insan ömrü 30’lardan 80’lere çıkmıştır. Bunun neyi ifade ettiğini anlamadan konuşmak uygun olmaz. Tıp, hikayenin değil gerçeğin peşindedir. Tıp, insan ve insanlık içindir. Hekim hastanın da, sağlamların da emrinde olmuş, topluma ışık olmuştur. Hekim, hem yoldaş, hem arkadaş, hem de ilaç olmuştur. Hekim, binlerce yıldır Tanrı ile hasta arasındaki insan olarak kabul görmüştür. Hekim, toplumda gördüğü saygıya layık olmak için de yaşamını mesleğine adamıştır. Bütün bunlar hekimin toplumda saygı görmesine, sevgi görmesine neden olmuştur. Ülkemizde ne olduysa oldu he-

kim aşağılanıp, dövüldü, sövüldü, öldürüldü. Bu toplumsal oynatmanın belirtileriydi. Ne olduda böyle oldu? Kim kibriti çaktı? Sonra da benzini kim döktü? Yoksa bazıları kendi suçlarını hekimlerin üzerine mi yıkmaya karar verdiler? Bunlar; cahil, inançsız, bilim düşmanı, işi gücü olmayan, başkalarının sırtından geçinen yaratıklardır. İnsanlaşmaları için maalesef devlet zamanında çaba göstermemiştir. Şimdi de bunlar delenmişlerdir.

Toplumda bilimden yana en tavırlı kesim hekimlerdir. Evet hekimler bilimin toplumdaki temsilcileridir. Onların amacı insana ve insanlığa hizmettir. Hekimine saygısız toplumların ve kişilerin dellenne hastalığından kontrole alınması gerekir. Çünkü onlar maddi çıkarları için inanç dünyalarını yitirmişlerdir. Onlar kontrolde tutulmazsa hastalık her an salgına dönüşebilir. Toplumlar tarih boyunca böyle yok olup gitmişlerdir.

Bilimi yaratan insan Tıbbı da yaratmıştır. Tıp her gün yeni buluşlarla insanoğlunun yolunu aydınlatmaktadır. Bundan rahatsız olmak yok olmak demektir. Ya olacaksın ya da yok olacaksın. Bilimin yarattığı bilgidен ölen yok ama cehaletin yarattığı karanlıkta hergün binlerce insan yaşamını yitiriyor. Cahil olmak ne ayıp ne de suçtur, sadece cahil olduğunun farkında olmamak suçtur. Asıl suç ise vatandaşına eğitim fırsatı ve imkanı vermeyen devletindir. Devletin oy uğruna vatandaşını cahil bırakma hakkı yoktur. Bu nedenle suç devletindir.

Suç üniversitelerindir. Üniversiteler ülke sorunlarının bilim ve akıl yoluyla çözülmesi için kurulmuştur. Toplumun aydınlanmasını üniversiteler gerçekleştirmek mecburiyetindedir. Üniversite varlık nedeni olan özgür düşüncüyü kaleme almayı, ifade etmeyi temsil etmiyorsa kapısını kendisi kapatmalıdır. Üniversitelerimiz aydınlanmayı sürdürebilecek, çağa damgasını vurabilecek bilim insanı yetiştiremediği için sorunlar dağ gibi olmuştur. Bizim üniversitelerimizden de Martin Luther King (1929-1968), Jean Calvin (1509-1564),

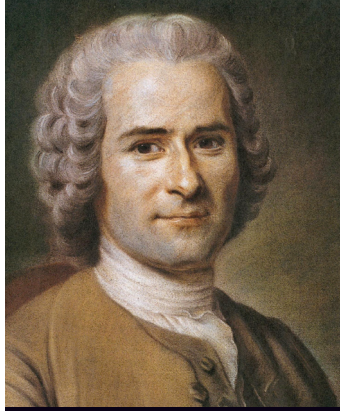

Martin Luther King

Jean Calvin

Rousseau (1712-1778), Emile Zola (1840-1902), Voltaire'ler (1694-1778), John Locke (1632-1704) yetişsin isterdik.

Jean Jacques Rousseau

François-Marie Arouet
Voltaire

Emile Zola

John Locke

Toplumlar sorunların çözümü için devleti nasıl kurduysa işlevi için de bazı insanları görevlendirmiştir. Maalesef toplum bilgi toplumu değilse herkes herşeyi en iyi bildiğini, başkalarının birşey bilmediğini zanneder. Bu cehaletin var oluş parolasıdır. Devlet toplumu temsil eden gönüllü kuruluşlarla işbirliği yapmazsa başarılı olması mümkün değildir. Gemiye batırır ya da karaya oturtur. Gönüllü kuruluşlarda devlette olmayan güç vardır. Gönüllü kuruluşların beyin gücü – akıl gücü en üst düzeydedir. Toplumlar bu gücü kullandığı ölçüde güçlenir. Dünyadaki toplumsal felaketlerin ana nedeni cehalettir. Cehalet dünyadaki en tehlikeli hastalıktır. Bu hastalık ne imparatorlukları, ne padişahlıkları, ne krallıkları yok etmiştir. Bu hastalığın tedavisi çağcıl eğitimle mümkündür. Muhfazakar olup muhfaza etmekle, gerici olup toplumu geçmişe taşımakla bu hastalık kronikleşir, tedavisi de sorun olur. Bu nedenle çağcıl eğitimle toplumu geleceğe taşırsak bu

hastalığı tarihe gömebiliriz. **Çare eğitimde, çare eğitimde, çare eğitimdedir.**

Akıllı devlet adamı kendinden daha akıllı- zeki olanlarla çalışır, aptal olan da kendine benzerlerle çalışarak denizin dibini boylar. Akıllı devlet adamı aşırı gücü gönüllü kuruluşlarla paylaşarak hem kendisinin hem de toplumun dengesini bozmaz. Devlet adamı aşırı gücünü paylaşmazsa ya güç zehirlenmesine uğrar ya da psikolojik - ruhsal dengesi bozulur. Bu da vatandaşın devletiyle karşı karşıya gelmesine yol açabilir.

Hekimlerimiz bu ülkenin sağlık sorunlarını 100 yıldır Türkiye sevdası diye diye sırtlamıştır. Ülkemizde hekimlerin ekonomik durumu dünyadaki en kötü ülkelerdendir. Verilen emeğin, özverinin yüceliğini ne devlet ne de vatandaşımız anlayamamıştır. Bir ülke hekimine sahip çıkmayacak da kime çıkacak. Birinci Dünya Savaşı'ndan (1914-1918) yenik çıkan ülkemiz milyonlarca çocuğunu yedi düvelle savaşırken kaybetti. Yoksulluk ve sefalet diz boyu olan ülkemizde sağlıklı insandan değil hastalıklı insandan geçilmiyordu. Ülkemizi yok etmeye karar veren düşmanlarımızın yanında yer alan iç düşmanlar da vardı. Büyük felaketin yaraları sarılmadan savaş kazanan düşmanlarımız ülkemizi işgale başladı. İç düşmanlar dış düşmanlarımıza lojistik destek ve

rerek işgali kolaylaştırmışlardır. Büyük felaketin külleri soğumadan ülkemizin her yeri yangın yerine dönmüştü. Düşman kısa sürede işi bitireceğine inanıyordu. Bir ülkeyi herkes koruyabilirdi. Ama işgal edilmiş, hiçbir şey olmayı kim kurtarabilirdi? UMUT yoktu, fakat umudun bittiği yerde bir yiğit kararlıydı. İşgal edilmiş bir ülkeyi düşmandan kurtarıp yeniden bir devlet kuracaktı. O yiğit 19 Mayıs 1919'da SAMSUN'da kutsal yürüyüşüne başladı ve 26-30 Ağustos 1922'de zafere ulaştı. O yiğidin yazdığı tarihi okuyup anlamak bu ülkenin her vatandaşının temel görevidir.

Birinci Dünya Savaşı'nın ardından Kurtuluş Savaşı nedeniyle yaşadığımız büyük kayıplar Anadolu'nun nüfusunu 7 milyona indirmiştir. Her yerde tüberküloz, sıtma, sifiliz, trahom, tifus, tifo, amibiazis, gonorrhea, dizanteri, kızamık, çiçek, boğmacadan geçilmiyordu. Kurtuluş Savaşı kazanılmış, geride hastalıklı, çaresiz, aç, susuz, bakımsız, eğitimsiz insanlarımız

kalmıştı. Ülkenin her yerinde ölüm geziyordu. Bu şartlarda tüm imkansızlıklara rağmen bir avuç Türk hekimi Anadolu'da çoban ateşini yakarak iş başı yapar. Türk hekimlerinin bulaşıcı-salgın hastalıklarla yaptığı savaş tüm dünyaya örnek olmuştur.

Çaresiz insanlarımızın tutunduğu dal hekimlerimizdi. Hekimlerimizin yarattığı Türk mucizesiyle atalarımız yaşama tutunabilmişlerdir. O 300-500 hekimin özverisi olmasa sonucun ne olacağını sanırım tahminde sıkıntı çekmiyorsunuz. Dün olduğu gibi bugün de hekimlerimizin çoğu sınırlı imkanlarla yaşamlarını sürdürmektedir. Her meslekte olduğu gibi hekimler arasında da paranın peşinden koşanlar olabilir. Ama koşmadan parayı ele geçirmek isteyenlerse okula gitmeden işe ya da siyasete atılmaktadır.

Tüm dünyada sağlık hizmetleri gün geçtikte pahalalanmaktadır. Çünkü teşhis ve tedavide kullanılan yüksek teknoloji ürünleri oldukça pahalı. Ayrıca yeni ilaçların, özellikle de kanser ilaçlarının çok pahalı olması tedavi giderlerini de arttırmaktadır. Ortaya çıkan bu tablo devletlerin yeterli sağlık hizmeti verememesine sebep olmakta, bu nedenle de hasta özel sektöre başvurmaya zorlanmaktadır. Son yıllarda özellikle üniversite hastanelerimiz ne fizik yapılarını ne de ekipmanlarını yenileyemediği için hizmet üretiminde sorunlar yaşamaktadır. Devlete ait sağlık kurumlarındaki fiziki yapı ve insan gücü eksikliği nedeniyle kaçınılmaz olarak aksaklıklar yaşanmaktadır. Halk da bu sıkıntıların hekimlerden kaynaklandığını düşünerek hekimlere saldırmaktadır. Halk maalesef kolayı seçmektedir. Gördüğünü suçluyor. Kafasını çalıştırıp gerçek suçluyu bulmadığı için insanlık dışı davranışlar ortaya koymaktadır. Bu davranışları kendine güveniyorsa gerçek suçluya karşı yapsın, yapamaz, O gerçek suçlunun esiridir. Acilen halkın doğruyu öğrenmesi için görsel medya programları ile eğitilmesi gerekir. Bu yüzyıl 21. yüzyıl uyan ey milletim!!

Sağlık kurumlarında çalışan ara elemanlar da (işçi, güvenlik görevlisi, hastane polisi gibi görevliler) sağlık kurumlarında nasıl çalışılıp, nasıl davranılacağı konusunda eğitim almadan işe başladıkları için davranış ve iletişim bozuklukları ortaya çıkmaktadır. Bunun sonucunda da ortaya çıkan olumsuzlukların da faturası hekimlere çıkarılmaktadır. Bu nedenle hastane çalışanlarının sürekli eğitime tabi tutulması gerekmektedir. Özellikle öfke kontrolü ve güç kontrolü, sosyal ilişkiler ve iletişim konularında eğitim almaları zorunlu hale getirilmelidir.

Şehirleşme birlikte çalışmayı zorunlu hale getirdi. İnsan birlikte çalışmaya karar verecek olursa herkes kendine çeki düzen vermek zorundadır. Hizmeti alacak olanların da nerede nasıl davranılacağını öğrenmeleri gerekir.

Devletin hekim ve yardımcı sağlık elamanı yanısıra diğer hizmetlerde çalıştırılacak insan gücünü arttırması gerekir. Ülkemizde hekim sayısı din görevlisi sayısından azdır. Ama devlet hala cemaati olmayan dini kurumlara atama yapmakla uğraşiyor. Devlet eğitim ve sağlık hizmetini öncelikli vermek durumundadır.

Ey halkım! Kendinize hak gördüğünüz şeyleri lütfen hekimlere çok görmeyin! Dünyanın en zor, en uzun eğitimini hekimlerimiz görmektedir. Ayrıca yaşamları boyunca da bilgilenme sürecinde kalmaktadırlar. Kimse kusura bakmasın! Hekimlerimizi başta devlet sonra da halkımız sömürmektedir. Geçim sıkıntısı çeken binlerce hekimimizin sorunlarını dile getirecek örgütlerini bile sık boğaz etmektedirler. Hekimin hiçbir şeyi olmasa sanırım rahatlayacaklar. Tıp fakültelerinin kapısı herkese açık. Girin imtihana, girin okula, olun hekim! İşte o zaman Hanyayı da Konya'yı da öğrenirsiniz. Hekimler bu ülkeyi 100 yıldır sırtında taşıyor, bunu herkes bilsin.

Hekimler de kendileri için değil aydınlanma sürecinin devamı için Anadolu'da sönen çoban ateşini yeniden alevlendirmek için gönüllü kuruluşların yaşama geçirilmesinde öncü olmalıdırlar. Bilimin topluma indirgenmesi kanımca hekimlerin çabası ile gerçekleştirilebilir. Batı Dünya'sı bilimin verilerinin topluma indirgenmesi için milyarlarca dolar harcamaktadır. Toplumun bilimle tanışması toplumun geleceğini kurgulaması için şarttır.

Üniversitemizin ve dini kurumların siyasetçiler tarafından işgali felaketlerin başlangıcıdır. Çünkü siyasetçiler her iki kurumu da kullana kullana yozlaştırmışlar, yobazlaştırmışlar, çürütmüşler. Her iki kurum da insanlar için korkulacak hale getirilmiştir. Evet siyaset bu iki kurumu yok etmek için, tüketmek için, avucunun içinde oynatmak için herşeyi yapmıştır. Üniversitelerin özgürlüklerini, bağımsızlıklarını, ekonomik kaynaklarını kaybetmeleri için herşeyi yapmışlardır. Halkımız üniversiteye ayak uyduracağına üniversitenin kendine ayak uydurmasını istemiştir. Bu istek siyasetçilerin de yıkım gücüne güç katmıştır.

Üniversitelerimize ne üniversitelerimizin kendisi ne de halkımız sahip çıkmamıştır. Üniversite gemisi karaya oturmuştur,

artık korkulacak birşey yoktur. Devleti yönetmekle görevlendirilen bir bakanımızın “Biz müslüman ülkeyiz bizden mucit çıkmaz. Biz gençlerimizi ara elaman olarak yetiştirmeye odaklanmalıyız” demesi eğitim sisteminin ne durumda olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Uluslararası değerlendirmelerde de bizim üniversitelere üniversite denmesinin zor olduğu bildirilmektedir. Çağcıl bir eğitim için mevcut eğitim sistemi A'dan Z'ye ele alınarak reform yapılmalıdır.

Mevcut eğitim sistemi ile bu ülkeyi bir yere taşımak mümkün değildir. Eğitim reformu yapılmasının bir zorunluluk olduğu açıkça görülmektedir. Reformu geciktirmenin bu ülke için büyük bir felaket olacağı açıktır. Çünkü uluslararası yarışma acımasız şekilde devam etmektedir. Bu yarışta yer almak için çağcıl bir eğitim sistemini hayata geçirmek zorundayız. İnsanımızın ruhsal durumu yaşanan olumsuzluklar nedeniyle epeyce bozulmuştur.

50 yıldır “eğitim-eğitim-eğitim, çağcıl eğitim” diye aklı başında herkes bağıyor, dinleyen yok. Bir arpa boyu yol alamadık. Herkes kendiyle tanışır ve kendini yargılsa güzel günler kapıda demektir.

Devletimiz gerçekten sağlık sorunlarını çözmek ve bir sistem kurmak istiyorsa, hekimlerimizi temsil eden Tabip Odaları ve Türk Tabipleri Birliği ile işbirliği yapmalıdır. Gönüllü kuruluşlara ne kadar önem verilirse sorunlar o nisbette hızlı çözülür diye düşünmeliyiz. Devlet, sağlık çalışanlarının ekonomik, sosyal yaşam koşullarını iyileştirmek için gerekli girişimlerde bulunmalıdır. Hekimlerin çalışma koşulları ve mesleki gereksinimleri karşılanmalıdır. Sağlık sorunlarının çözümünde tıp fakültelerinin yanı sıra çeşitli tıp kuruluşlarının da katkısı alınmalıdır. 100 yıldır sağlık sisteminde bir sistem kurulamadı. Herşey yap-boza, yaz-boza çevrildi. Sorunu çözecek insanları yetiştirecek eğitim sistemimiz olmadığından sorunlar hep çözümsüz kaldı. Sürekli gördüklerini duyduklarını yaşama geçirmek istediler ama gördüklerini, duyduklarını anlamadıklarından hep ucube doğdu. Hedefimiz ve yapılacak iş; konuyla ilgili araştırma ve çözüm için bir çalışma yapıp, gönüllü kuruluşlarla tartışılıp, halkın fikrini almak için gerçek temsilcilerle görüş birliğine varmak olmalıdır. Yeni sistem, halkımızın doğal hakkı olan sağlık hizmetini en üst düzeyde sunabilmelidir. Yeni sistemde, hekimlik mesleğinin yeniden saygınlığını kazanması için sistem yönetiminin şeffaf olması sağlanmalıdır. Hekimlerin yaşam boyu bilgi ve becerilerini yenileyebilmeleri için koşullar uygun hale getirilmelidir.

Kurulacak sağlık sisteminde; tıp eğitimi, uzmanlık eğitimi konularında da reform nitelikli yeni bir sistem ve yaklaşımın ortaya konması gerekir. Öğrencilerin konut-yurt gibi yaşam ortamlarının ve ekonomik durumlarının gerektirdiği maddi desteğin sağlanması gerekir. 100 yıldır öğrencilerin insanca yaşayabileceği yurt sorunu bile hala sürüncemededir. Tıp fakültelerinde akademisyenlere tarafsız yarışmalı sınavlarla kadro verilmelidir. Tıp eğitimi ve araştırma konuları tıp fakültesi dekanı kontrolünde olmalıdır. Tıp eğitiminde özellikle uygulama ve araştırmada sürekli bir yenileme zorunlu olmalıdır. Tıp eğitiminin ve fakültelerde verilen hizmetlerin en üst düzeyde olması için devletin maddi desteğinin de üst düzeyde olması gerekir.

Üniversiter yaşamın 21. yüzyıla uygun olması için sürekli değişim ve gelişim şarttır. Mevcut yapılanmayı muhafaza ederek bu yüzyıla ayak uydurmak mümkün değildir. Bu konuda bazı önerilerde bulunup tartışılmasını isterim.

1. Tıp fakülteleri sağlık bilimleri üniversitesi içinde yer alarak konuyla ilgili diğer fakültelerle birlikte gelişim sağlanmalıdır.
2. Tıp fakültelerinin eğitim, araştırma, bilimsel özerkliğin sağlanması tıp fakültesi dekanının sorumluluğu altındadır.
3. Tıp fakültesi hastane ve hizmetlerin yönetimi; dekan temsilcisi, Maliye Bakanlığı temsilcileri, o bölgedeki gönüllü kuruluş (tabip odası) temsilcisi tarafından oluşturulan üçlünün üstünde herşeyden sorumlu yönetim direktörü olmalıdır. Yönetim direktörünün yardımcısı da üniversite rektörü tarafından önerilmelidir. Yönetim direktörünün uluslararası kişiliği olan, işletme konusunda bilgi ve beceriye sahip olması için gerekli ön çalışmalar yapıp uluslararası duyuru ile isteklilerin başvuruları alınıp, tarafsız bir kurul tarafından değerlendirme yapılarak şeffaf bir tercih yapılmalıdır.
4. Tıp eğitiminde ülke genelinde standardizasyon için olmazsa olmazların tüm tıp fakültelerinde yerine getirilmesi gerekir.
5. Yan dal uzmanlığı, yan dalın dalı uzmanlığı, hastalık temelli uzmanlık için kapıların açılarak çağdaş çizgiye gelmesi gerekir.
6. Akademisyenlerin bilimsel özerkliği ve yaşam koşullarının düzeltilmesi, güvenliğin sağlanması gerekir.

7. Tıp fakültelerinin bulundukları bölgelerdeki devlet hastaneleri ile entegre çalışması gerekir.
 8. Tıp fakültesi ve hastanelerinde yaşam boyu eğitim projelerinin hayata geçirilmesi gerekir.
 9. Araştırma merkezlerinin açılması ve araştırma kadrolarının arttırılması gerekir. Bir ülkedeki cami-cem evi sayısı kadar araştırma merkezi ya da ünitesi açılmalıdır. Devlet bu kurumların ayakta durması için bütçe ayırmalıdır.
 10. Verilen hizmetlerin standardının Batı standartlarına uygun olup olmadığı denetlenmelidir.
 11. Devlet gerekli donanımı ve hekimi olmayan hastaneleri tespit etmeli ve sorunları toplumla paylaşmalıdır. Toplum bölgesinde olup bitenden haberdar olmalıdır. Gerektiği yerde toplum da sorunların çözümüne katkıda bulunmalıdır.
 12. Hastanede çalıştıracağınız hekim ve sağlık çalışanları iyi eğitilmemişlerse ne yapsanız sonuç olumsuzdur. Herşeyin başı eğitimidir. Yurttaşlık eğitimi şart, herkes hakkını ve ödevini bilmelidir.
 13. Tabipler Birliğine ülkedeki tüm hastaneleri denetleme ve eksiklerini tespit etme yetkisi yasayla verilmelidir. İç denetimi kurum kendisi de yapabilir ama denetimin denetim olması için denetimi yapan kuruluşun bağımsız olması gerekir.
 14. Tıp uygulaması bir ekip işidir. Çaresiz kalınan noktada bir başkasının yardımı kaçınılmazdır. Birlikte çalışmayı herkes öğrenecek ya da icrai tababet yapmayacaklardır. Bu nedenle hastanelerde kadroların zenginleştirilmesi gerekir.
 15. Herşeyi ben bilirim, ben yaparım, ben yaparsam olur zihniyeti hastalıklı bir zihniyettir. Bunun tedavisi vardır. Sağlık hizmetlerinde hastane sorumluluğu hekimin sorumluluğunun önüne geçmiştir. Hastaneler bu nedenle hastane kurallarına uymayan sağlık çalışanlarının çalışma anlaşmasını feshedebilir. “İnsan yaşamı bir insana değil bir ekibe ve bir hastaneye teslim edilmelidir” anlayışı gündemdedir. Günümüzde çalışanlar birlikte olmak, birlikte üretmek, birlikte hizmet vermek, birlikte başarılı olmak, birlikte yaşamak için eğitiliyor. Bu konuda sürekli eğitim kursları yapılmaktadır. Herkesin 21. yüzyılda olduğunun farkında olması gerekiyor.
 16. Yalnız ben yaparım, başkası elini süremez, yaşatmam, burası benden sorulur, yani çiftlik ağalığı yaklaşımı günümüzde yok edilmiştir. Her hastanenin mortalite ve morbiditesinin nedenlerini ortaya koyup süratle sonuçları yetkili kurumlarla paylaşması gerekir. Yanlışları yok etme bu yüzyılda mümkün değildir. Bilim tüm insanları korumasına almış, artık herşeyi sorgulamaktadır.
 17. Önceki yüzyılda hekimler hastaneleri kontrolünde tutarken bu yüzyılda hastaneler hekimleri kontrol etmektedir. Hekimlerimizin de yeni koşullara ayak uydurmak için kendilerini yenilemeleri gerekir. Bilim hızla değişiyor, geliyor, evrimleşiyor ve herşeyi kontrol ediyor. Artık herkes bilmelidir ki bilimden kaçarak bir yere gidilemez. En güzeli ona takılıp gerçeğin peşine düşmektir.
 18. Özel hastaneler ve özel tıp fakülteleri yeterince donanımlı olup olmadıklarını, akademik kadrolarının yetkinliğinin yeterli olup olmadığını değerlendirmek zorundadırlar. Çünkü hastaneyi ayakta tutan bilgi ve becerisi olan hekimlerdir. Bir hastanede yan dal uzmanlıkları, yan dalların da yan dalları yoksa, hasta bulmakta, tıp fakültesi ise öğrenci ve asistan bulmakta sıkıntı çekecektir. 21. yüzyıdayız, eğitim hastanelerinde özellikle asistan eğitiminde programa harfiyen uyulmalıdır. Hocanın istediğine öğretirim, istemediğine öğretmem yaklaşımı özellikle uygulamalı eğitimde sorun yaratmaktadır. Batı dünyasında böyle bir sorun yoktur. Biz de ise bu yaklaşım yaygındır. Süratle bu yaklaşımda olanları temizlemek gerekir. Bu tip yaklaşımlar nedeniyle binlerce hekim mesleklerini gerektiği şekilde yerine getirememektedirler.
- Bu konuda Tabipler Birliği'nin araştırmaları varsa var yoksa hemen görevlerini yerine getirmelidirler.
- Ülkemizde sağlık hizmetleri alanında yaşanan tüm olumsuzluklardan yöneticiler sorumludur. Hekimler de bir araya gelip geniş platformlarda tartışmadıkları için suçludurlar. Ekmek parası korkusu var, ama korkunun düşmanı bilgidir. Hekim bilgi ve becerisini güncelleyebiliyorsa korkması mümkün değildir. Türkiye’de uzmanlaşma, yan dal uzmanlaşması, yan dalın dalı ve hastalık temelli uzmanlaşma acilen gündeme getirilmelidir. Toplam 100.000 asistan kadrosu yan dallar için hemen açılmalıdır. Ancak bu yaklaşımla boşa kürek çekilmemiştir olur.

19. Bilim ve teknolojideki hızlı gelişim tıp alanında kullanılan cihazların da hızlı bir gelişimine yol açmıştır. Bu cihazlar çok pahalı sistemlerdir. Hem diagnostik hem de ekonomik açıdan istenilen sonuçlar elde edilecek şekilde kullanılmamaktadır. Bu nedenle de yapılan işlem ülkenin başka yerlerinde de boşuna tekrar tekrar yapılmaktadır. Tanıda ve tedavide bu cihazlar efektif bir şekilde kullanılmamaktadır. Bu cihazları satan firmalar satarken birkaç kişiye göstermekte, öğrenen de oyuncak misali o cihazı da nikahına geçirmektedir. Nerede eğitim, nerede sürekli eğitim? Bunun yolu; her işe burnunu sokmayan, yalnızca eğitim verecek insanlara bu cihazları teslim etmekten geçer. O cihaz nasıl kullanılır öğrenilmeden yenileri ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde ne eğitici, ne de eğiticinin eğitimini veren sistem kurulamamıştır. Devleti yönetenler Güneş'in, Dünya'nın etrafında döndüğünü söyleme in-

dından vazgeçsinler. Dünya kendi etrafında ve Güneş'in etrafında dönmekten usandı neden mi? Çünkü Dünya'mızın dönmediğini ve dümdüz olduğunu iddia edenler bile var. Bizim insanımız yukarıya değil aşağıya bakıyor. İnsanın inadı bırakıp bilime kulak vermelidir. 21. yüzyıldayız. Devletimiz de çağcıl düşünceye sahip, gönüllü kuruluşlarla işbirliği yapmaya mecburdur. Onların beyin gücü olmadan hangi yüzyılda olduğunu bile anlayamaz.

Devletin gücü halkın gücüdür. Halk o gücü devlete kendisiyle paylaşsın diye vermiştir. Devlet bu gücü halkı temsil eden gönüllü kuruluşlarla paylaşmalıdır. Bu kuruluşlardan korkmaya gerek yok, gönüllü kuruluşlar "Non-profit organization"lardır. Bilim ve teknoloji bu kuruluşların desteği ile bugünlere gelmiştir. Paylaşılmayan ve kontrolsüz güç "Keskin sirke küpüne zarar" misali devleti yok eder.

HEKİME SAYGI

Oku, okudukça seveceksin okuyanı

Hekimdir en çok okuyan

Çünkü en zor iştir onun işi

Sen okumazsan nasıl seveceksin

Hem başkasını, hem de kendini

Hekimdir insanın da insanlığın da yoldaşı

Oku sen de göreceksin kendini kendinde

Hekime saygı duyarak...

Ali ÖZDEN